

IV ВСЕСВІТНІЙ КОНГРЕС СІМЕЙ У ВАРШАВІ

11–13 травня 2007 року у Варшаві (Польща), відбувся IV Всесвітній конгрес сімей, тобто зустріч 3300 учасників із різних країн світу, які представляли різні організації, установи, наукові центри, громадські рухи, і яких об'єднувала спільна мета – протистояти деструктивним процесам, що руйнують сім'ю як фундаментальний соціальний інститут, від благополуччя якого залежить майбутнє всього людства.

Складність і суперечливість процесів, що відбуваються у шлюбно-сімейній сфері, викликає занепокоєння і вчених, і широких кіл громадськості. Триває гостра дискусія щодо оцінки сучасних тенденцій розвитку сім'ї та шлюбу. Формою об'єднання тих, хто стурбований сучасним станом сім'ї та шукає шляхи її відродження, став Всесвітній конгрес сімей (WCF) – мережа сімейних організацій, вчених, громадських і політичних діячів, метою яких є відродження цінності сім'ї як основного суспільного осередку. Засновником і керівником WCF є американський соціолог Аллан Карлсон (Allan Carlson), Президент Говардського Центру „Сім'я, Релігія і Суспільство” (США).

Перший Всесвітній конгрес сімей відбувся у 1997 р. у Празі, другий – у 1999 р. у Женеві, третій – у 2004 р. у Мехіко-Сіті. Традиційно участь у конгресах беруть як активісти просімейного руху, так і вчені – фамілісти (фамілістика – комплекс наук про сім'ю), насамперед ті, хто дотримується фамілістичної концепції (фамілізм у науці – школа соціології, яка за відправну точку аналізу бере сім'ю, а не індивіда, та відстоює перевагу цінностей сімейного способу життя).

IV Всесвітній конгрес сімей пройшов під патронатом Президента Польщі Л. Качинського під девізом „Сім'я – весна Європи та світу”. В його організації й проведенні взяла активну участь християнські (католицькі) організації Польщі. На церемонії офіційного відкриття з привітанням до учасників конгресу звернулись Генеральний секретар Всесвітніх конгресів сімей Аллан Карлсон (Allan Carlson), Керівник Оргкомітету IV Всесвітнього конгресу сімей, віце-президент Форуму жінок Польщі Катаржина Мазела (Katarzyna Mazela); мер Варшиви Ганна Гронкевіч-Вальц (Ganna Gronkevich-Valc), генеральний секретар Європейського Форуму прав людини і сім'ї Катерина Верлінг (Catherine Vierling, Франція), директор *Human Life International* Ева Ковалевські (Ewa Kowalewska, Польща) та інші.

I сесія „Сім'я і майбутнє народів” була присвячена питанням ролі й значення сім'ї у сучасному світі. Аллан Карлсон (США) у своїй доповіді „Маніфест природньої сім'ї” презентував глави своєї майбутньої книги і спинився на значенні сім'ї як базового осередку суспільства та сімейного домогосподарства як основи економіки. Доповідь Елен Сеурбрей (Ellen Sauerbrey, США) була присвячена значенню сім'ї у боротьбі з ризиками сучасної цивілізації. Джерард Дюмонт (Gerard Dumont, Франція) акцентував на особливостях сучасної демографічної ситуації в Європі та у світі, демографічних викликах сьогодення. Він повідомив, що за ініціативою Німеччини у Парламенті Євросоюзу вперше розглядалось питання демографічної ситуації, а у Комісіях Європарламенту піднімались проблеми розвитку сім'ї. Карло Касині (Carlo Casini, Італія) присвятив свою доповідь „Мир народжується в сім'ї” філософським питанням зв'язку сенсу життя, сім'ї та релігії та виступив з різкою критикою одностатевих шлюбів.

На II сесії „3 турботою про сімейний дім” були обговорені питання розвитку традиційної сім’ї (тобто повної сім’ї з кількома дітьми). Маргарет Огола (Margaret Ogola, Кенія) закликала звернути увагу на соціально-демографічні проблеми народів Африки, в першу чергу на здоров’я дітей, високу смертність та низькі показники середньої тривалості життя. Вейд Хорн (Wade Horn, США) спинився на етичних питаннях розвитку сучасної сім’ї та батьківства; відстоював тезу про згубність безмежного споживання для сім’ї та доводив необхідність існування держави для сім’ї, а не навпаки. Моніка Войчик (Monika Wojcik, Польща) у своєму виступі розглядала сім’ю як сукупність соціальних відносин, зосередивши увагу на духовних відносинах. Юрген Лімінські (Jurgen Liminski, Німеччина) порушив питання моральної та грошової оцінки праці жінки у сімейному домогосподарстві та довів необхідність переходу від тоталітарного режиму праці до просімейного, який залишав би простір для народження і виховання дітей. Річард Вилкінс (Richard Wilkins, США) у своєму виступі закликав до єднання релігійних громад усіх конфесій у справі захисту родини і шлюбу.

На III сесії „Демографічна зима” було обговорено питання зміцнення інститутів шлюбу і сім’ї. Патрик Феген (Patric Fagan, США) у доповіді „Вплив міцності шлюбу на життя сім’ї” на матеріалах соціологічних обстежень у Канаді та Англії показав вплив стосунків між батьками на здоров’я і поведінку дітей, а також на добробут родини. Христина Волмер (Christine Vollmer, Венесуела) акцентувала увагу на протиріччях між професійною діяльністю сучасної жінки та материнством, підкресливши унікальну роль жінки-матері. Ясек Пулікоські (Jacek Pulikowski, Польща) спинився на питаннях значення батьківства у житті сучасного чоловіка та ролі батька у вихованні дітей.

Обговорення проблем розвитку сучасної сім’ї відбувалось на секційних засіданнях: „Просімейна податкова політика”, „Просімейна діяльність органів самоуправління”, „Засоби масової інформації й сім’я”, „Підтримка просімейної активності”, „Захист шлюбу як союзу чоловіка та жінки”, „Вплив порнографії на сім’ю”, „Біоетика XXI століття – питання людської гідності”, „Легалізація евтаназії чи турбота сім’ї”, „Відмова від продовження роду: причини та наслідки” та інших.

У роботі IV Всесвітнього конгресу сімей брала участь українська делегація у складі понад 60 співробітників громадських та християнських рухів та організацій з Києва, Одеси, Харкова, Львова, Вінниці, яку очолювала керівник Всеукраїнського благодійного фонду «За гідність людини» Г. Самборська. Українські науковці були представлені ст.н.с. Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України Л. Слюсар та співробітниками Інституту родини та подружнього життя УКУ Г. Кришталь та О. Кука. Самборська Г. виступила на секційному засіданні з інформацією „Просімейний рух в сучасній Україні”; Слюсар Л. – з інформацією „Українська сім’я в умовах демографічної кризи”.

IV Всесвітній конгрес прийняв Варшавську декларацію-звертання, у якій його учасники сформулювали своє розуміння сім’ї як „фундаментального осередку суспільства, що базується на шлюбі чоловіка та жінки протягом всього життя, в якому нові індивіди з’являються на світ, розвиваються та виховуються.” Така сім’я приносить світу реальну любов, відповідальність по відношенню до найближчих людей, повагу до життя кожної людини від зачаття до природної смерті, відповідальність за кожну майбутню дитину, високоморальне суспільство, надію на оновлення цивілізації. Майбутнє людства неможливе без інституту сім’ї, і оновлення суспільства можливе лише через відродження здорової сім’ї, яка виконує функції організації подружнього життя та батьківства. Учасники Конгресу звернулися до урядів усіх країн, до політичних, громадських, релігійних організацій із закликом підтримати інститут сім’ї, захистити її права, проводити політику, спрямовану на зміцнення традиційної сім’ї як природної основи соціального порядку.

*Інформацію підготувала
кандидат економічних наук Слюсар Л. І.*